

Dosarul nr.2r-858/18

Prima instanță: Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni (jud. N. Doroftei)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Cotorobai, M. Anton)

DECIZIE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Întreprinderea Mixtă ”Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă ”Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Andrei Gabrielean cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 14 noiembrie 2017, ÎM ”Incaso” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Gabrielean solicitând încasarea datoriei în sumă de 27008,79 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1000 de lei și a taxei de stat în sumă de 844,43 de lei.

Prin hotărârea din 29 martie 2018 a judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, a fost admisă parțial acțiunea ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Andrei Gabrielean și s-a încasat de la Andrei Gabrielean în beneficiul ÎM „Incaso” SRL în baza contractului de împrumut nr. 627046 din 12 iunie 2015 încheiat între Andrei Gabrielean și ÎCS OM ”Iute Credit” SRL și în baza contractului de cesiune a creanței nr. CES- 1/01/06/2010 din 01.06.2010 încheiat între ÎCS OM ”Iute Credit” SRL și ÎM ”Incaso” SRL datorica în sumă de 9599 de lei și dobânda conform contractului în sumă de 1264,28 de lei, în total suma de 10863,28 de lei; au fost respinse ca fiind neîntemeiate pretențiile ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Andrei Gabrielean cu privire la încasarea taxei aferente contractului în sumă de 2687,72 de lei, a penalității contractuale și a penalității pentru rezilierea contractului în sumă de 13457,79 de lei; a fost încasată de la Andrei Gabrielean în beneficiul ÎM „Incaso” SRL suma de 339,62 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată ce constau din taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată, proporțional părții admise din acțiune și 500 de lei pentru asistență juridică.

Prin încheierea din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de ÎM ”Incaso” SRL, s-a comunicat apelantului despre necesitatea depunerii cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 363,3 de lei, acordându-i în acest sens un termen de 7 zile de la momentul recepționării prezentei încheieri, s-a explicat că în caz că nu va lichida neajunsurile menționate cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de ÎM ”Incaso” SRL cu toate documentele anexate.

La 10 octombrie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (f.d. 79), ÎM "Incaso" SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a declarat recurs împotriva încheierii din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că la 03 august 2018 a făcut cunoștință cu încheierea din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău. La 07 august 2018 a expediat, prin intermediul poștei cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 300 de lei. În cererea de apel apelantul (recurentul) a solicitat modificarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea ce ține de încasarea clauzei penale în sumă de 11058,04 de lei.

A menționat recurentul că instanța de apel nu a putut cunoaște care ar fi suma contestată din hotărâre și că ilegal a fost obligat să achite suma de 363,30 de lei cu titlu de taxă de stat.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii .

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 27 septembrie 2018.

Recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la data de 02 octombrie 2018.

Astfel, recursul declarat 10 octombrie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (f.d. 79), este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de ÎM "Incaso" SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, întemeiat și pasibil de a fi admis, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei rezultă că la 24 aprilie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (f.d. 52 a), ÎM "Incaso" SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 29 martie 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră

depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.

În conformitate cu art. 84 Cod de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 3 alin.(1) lit. j) al Legii taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de chemare în judecată, cererile terților care au revendicări de sine stătătoare, pentru cererile privitor la litigiile precontractuale, pentru cererile (plângerile) privitor la cauzele cu procedură specială, pentru cererile de apel și cererile de recurs, pentru cererile de revizuire a hotărârilor instanțelor judecătorești, precum și pentru eliberarea de către instanțele judecătorești a copiilor (duplicatelor) de pe documente: pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Astfel, prin încheierea din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de ÎM "Incaso" SRL, s-a comunicat apelantului despre necesitatea depunerii cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 363,3 de lei, acordându-i în acest sens un termen de 7 zile de la momentul recepționării încheierii.

Colegiul precizează că în contextul prevederilor art. 3 alin.(1) lit. j) al Legii taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, citate supra, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, în cazul litigiilor cu caracter patrimonial, taxa de stat este de 75% din taxa calculată din suma contestată.

Din materialele cauzei rezultă că reclamantul a solicitat modificarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea ce ține de încasarea clauzei penale în sumă de 11058,04 de lei.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că instanța de apel contrar normelor de drept, circumstanțelor cauzei și pretențiilor înaintate cu concretizările ulterioare, eronat a calculat taxa de stat ce urmează a fi achitată de către apelant la depunerea cererii de apel.

De asemenea, Colegiul apreciază ca fiind relevant argumentul recurentului precum că instanța de apel nu a putut cunoaște care ar fi suma contestată și că Curtea de Apel Chișinău greșit a considerat că recurentul nu este de acord integral cu hotărârea instanței de fond și a dispus achitarea sumei de 363,30 lei cu titlu de taxă stat.

Totodată instanța de recurs concluzionează că hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel doar în partea neîncasării penalității contractuale și anume a sumei de 11058,04 de lei. Or, din suma contestată taxa de stat pentru apel este de 248,80 de lei și nu suma în mărime de 363,3 de lei, indicată conform încheierii instanței de apel din 10 iulie 2018.

Este de menționat că la data de 09 august 2018, adică în termenul acordat de către instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor, apelantul a înregistrat cererea de apel motivată în care a indicat cert care sunt solicitările și anume suma contestată.

Astfel, la data de 27 septembrie 2018 Curtea de Apel preventiv urma să contrapună solicitarea apelantului cu cuantumul taxei de stat achitate și apoi rezultând din aceasta să decidă asupra primirii în procedură a cererii de apel sau restituirea acesteia.

Sub acest aspect și pornind de la faptul că instanța de apel, prin încheierea din 10 iulie 2018 a stabilit greșit mărimea taxei de stat ce urma să o achite apelantul, întru evitarea îngrădirii recurentului accesului liber la justiție garantat de art. 20 al Constituției al Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, se impune concluzia casării încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

Colegiul notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hotărârea Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hotărârea Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

Conform art. 13 CEDO, orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui pentru recurent decât o îngrădire a accesului la justiție precum și a posibilității de a dispune de drepturile procedurale garantate atât de legislația națională în vigoare, cât și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CtEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

De asemenea, Colegiul relevă că prin încheierea din 10 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău de a nu da curs cererii de apel, instanța de apel a identificat și a indicat la lichidarea a două neajunsuri: prezentarea cererii de apel motivată și achitarea taxei de stat.

La caz s-a constatat că deficiențele stabilite de către instanța de apel au fost lichidate de către apelant în interiorul termenului acordat.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel, iar argumentele invocate de către recurent sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea instanței de apel din 27 septembrie 2018, cu restituirea cauzei la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, pentru judecarea în fond a cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Întreprinderea Mixtă "Incaso" Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu.

Se casează încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă "Incaso" Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Andrei Gabrielean cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, pentru judecarea în fond a cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic